

Diari de la neu, 24/05/22

Dubtes que han aconseguit posar-nos al cos. O no.

Comprovant la densitat i gruix de neu a La Molina de cara a una competició internacional Autor/a: La Molina

En el darrer any s'han incrementat les opinions entorn de si el Pirineu català és o no una candidatura fiable per organitzar uns Jocs Olímpics d'hivern. Frases com "farem el ridícul" o "tenim dubtes que el 2030 hi hagi prou neu" han acabat generant un estat d'opinió que genera incerteses sobre si el Pirineu pot acollir els JJOO de 2030.

Preparant la pista Estadi de La Molina per a una prova de la Copa d'Europa d'esquí alpi el març de 2018 (Foto: arxiu).

En el darrer any s'han incrementat les opinions entorn de si el Pirineu català és o no una candidatura **'fiable'** per organitzar uns Jocs d'hivern. Frases que s'han sentit o llegit en mitjans de comunicació com ara **"farem el ridícul"** o **"tenim dubtes que el 2030 hi hagi prou neu"** en són el màxim exponent, i ho són perquè, d'una banda, venen de partits polítics amb responsabilitat de Govern, i de l'altra, de personalitats vinculades al món de la muntanya i el Pirineu influents en la nostra societat.

Anem a pams. Recordem i cerquem a l'hemeroteca aquest dubte posat sobre la taula per part dels **Comuns** i segons el qual es qüestiona sobre si al 2030 hi haurà prou neu. I aquesta altra de l'alpinista **Araceli Segarra** en aquesta entrevista a Vilaweb: **"el canvi climàtic farà que fem un ridícul espantós durant els jocs"**.

Cert que també es poden contraposar a altres frases en sentit contrari, com ara **"el Pirineu no té res a envejar als Alps"**.

Personalment, no crec ni en l'una ni en l'altra, però com explicava a l'inici de l'article són afirmacions, sobretot les que van en sentit negatiu, que m'han acabat generant dubtes i han aconseguit posar-me la por al cos respecte a la candidatura als JJOO de 2030. I sí a mi, que soc un ferm partidari i entusiasta dels JJOO d'hivern al Pirineu m'han fet dubtar ni que sigui una mica, quina deu haver estat la repercussió en els que mai han vist amb bons ulls aquesta candidatura? Els efectes, he de suposar, deuen haver estat com els d'una bola de neu pendent avall.

Per aquest motiu m'he proposat fer un bany de realitat i posar-me de ple en els seus supòsits. Així que m'he suggerit avaluar de nou si el Pirineu està, ara com ara,

preparat per organitzar uns JJOO d'hivern des dels dos reptes principals: el del canvi climàtic, que cal suposar que ens farà fer el ridícul, i el de la neu, que podria ser que ja no hi fos present amb prou gruix per al 2030.

Precedents que ja no deixen el Pirineu en solitari

Què podria passar si, efectivament, a la temporada 2029-30 no neva prou al Pirineu? I si les temperatures no permeten fer neu produïda?

Si mirem en les hemeroteques veurem que no, que no n'hi ha per a tant. No hauria de succeir res extraordinari si, en uns hipotètics jocs d'hivern el 2030 al Pirineu, els possem a un any més tard per manca de neu, sigui perquè el canvi climàtic s'ha extremat a tot el món (també als Alps...) i patim un hivern sense nevades. I perquè tampoc ha fet fred i ens quedem sense poder posar en marxa els canons de neu produïda. Doncs vinga, fem memòria: l'any 1995 a Sierra Nevada (Granada) es van suspendre els Campionats del Món d'esquí alpí. Es van fer a l'any següent, el 1996, i precisament es van fer en una temporada de rècord de neu. I des d'aleshores Sierra Nevada ha continuat sent una estació amb competicions en el calendari internacional.

Una persona observa la pista de descens dels Mundials de Sierra Nevada l'any 1995. Fotografia publicada a Granada Hoy. Autor: EduardoAbad (Efe)

Jocs d'estiu de Tòquio 2020 posposats

Que es posposin uns jocs olímpics ja no serà excepcional, perquè ja hi haurà un precedent. Estaria bé recordar que els Jocs d'estiu de 2020, que s'havien de celebrar a Tòquio, es van acabar celebrant a l'estiu passat, el 2021. En aquest cas no per raons meteorològiques, cert, i aquest cal admetre que és un matís important.

Ara bé, igualment el missatge que n'ha quedat amb els jocs de Tòquio és que cada vegada més ens hem d'adaptar a escenaris més imprevisibles i que només hi ha una solució possible: improvisar i programar de nou.

Zagreb, un clàssic en el mal estat de la neu

També a Zagreb, a la pista d'esquí de Sljeme (1.033 metres), a Medvednica, sovint hi ha problemes per a organitzar l'eslàlom FIS, una prova anual que no per casualitat es deu fer en horari nocturn. De fet, en aquest 2022 es va haver de suspendre pel mal estat de la neu, però no és la primera vegada que això passa.

Sobre la qualitat de la neu

Això no obstant, deixant de banda que la qüestió de la inestabilitat de la neu és cada vegada més general, i que el Pirineu no en queda exclòs, què hi ha de cert i de no tan cert sobre la qualitat i quantitat de neu al Pirineu per acollir uns jocs?

Perquè en alguna ocasió he escoltat o llegit, no recordo, alguna opinió que afirma que al Pirineu no hi ha bona neu per a competir.

I això és una veritat a mitges. En tot cas el que s'hauria de dir és que potser hi ha menys dies amb bona neu per a competir en relació amb altres serralades. Així, a Baqueira, Grandvalira i La Molina, a les portes dels Campionats d'Europa o de les proves de copa del món d'esquí alpí o de surf de neu que s'hi han celebrat, la neu sempre ha complert amb els requisits de densitat que demana la FIS.

Val la pena recordar aquesta entrevista recuperada de l'hemeroteca, en la qual **Judit Lluent**, Delegada Tècnica (DT) a les Finals de Copa del Món d'Esquí Alpí de 2019 a Andorra, ens explicava quines van ser les condicions de neu del Pirineu aquells dies de març: **'Hem demostrat que aquí, igual que als Alps, també podem tenir unes condicions excel·lents de neu'**.

Densimetria a la pista Avet de Grandvalira (Foto: arxiu)

Sobre els gruixos de neu

Neva menys al Pirineu? Sí i no. Alguns estudis afirmen que el clima al Pirineu s'està alterant i, en general, sí que és cert que les temperatures van cap amunt i que les precipitacions tendeixen a ser menors. Però això varia per zones i vessants i també varia segons temporades o anys. En resum, no hi ha l'estabilitat d'anys enrere.

Però mirem que diuen aquest estudi, segons el qual el Pirineu oriental va rebre més neu. O el que diuen aquests bons coneixedors de la meteorologia al Pirineu. **Albert de Gràcia**, del portal MèteoPirineusCatalans, explicava que en les últimes dues dècades o que, si fa no fa, està nevant el mateix, potser un 10% és el que s'ha reduït la precipitació en el conjunt del Pirineu. I de l'altra, el què ens explicava en aquest vídeo l'**Àlex Van der Laan**, sobre el possible increment de les llevantades al Pirineu oriental.

Però en tot cas, i com detallava en el punt anterior, sigui amb neu natural o amb neu produïda, a Baqueira, Grandvalira i La Molina sempre s'ha donat a la pista el gruix mínim necessari per acollir les proves.

Canons per produir neu en marxa a Masella l'hivern passat (Foto: arxiu).

Temporades més curtes

Tampoc han faltat els arguments en sentit reduccionista i, segons els quals, la temporada de neu al Pirineu va cap a un escenari de menys dies d'esquí. Curiosament, però, les temporades no només no s'han escurçat respecte a fa 30 o 40 anys enrere, sinó que més aviat s'han allargat. I això ha estat gràcies a una tecnologia, la de la neu produïda, que cada any millora i garanteix el producte estrella a les estacions d'esquí: la neu. I de testimonis en aquest sentit n'hi ha molts. Recordem **Lionel Pla**, president de l'Associació Esportiva Pallars, en aquest reportatge publicat al Diaridelaneu.

Cada vegada neva en cotes més altes

I ja per acabar, aquesta és una de les afirmacions in crescendo: cada vegada neva més amunt. Possiblement sigui la més encertada de totes, però també ho és que caldria ser més precisos quan fan aquesta afirmació. Això no obstant recordem que va dir el meteoròleg **Eloi Cordoní** el novembre de 2021, quan va explicar que la cota de neu de cara al 2030 sí que podria pujar uns 50 metres. També va comentar que ell no tenia coneixement de cap estudi que aventurés que per al 2030 no hi haurà neu per fer uns jocs d'hivern.

En definitiva. Sembla evident que el clima al Pirineu està alterat, i que està sotmès als canvis que comporta l'escalfament global. I al canvi climàtic que se'n deriva. I que aquest canvi climàtic al Pirineu podria fer augmentar episodis meteorològics com ara les llevantades al Pirineu oriental o, per contra, fer reduir les precipitacions al Pirineu

més occidental. I no oblidem que, sense anar massa lluny en el calendari, la temporada 2017-18 va ser excepcional en gruixos de neu a bona part del Pirineu.

Ara bé, d'aquí a dir que el Pirineu no pot acollir uns jocs d'hivern l'any 2030 perquè no hi haurà prou neu, o perquè farem el ridícul, estaria bé tenir en compte aquest altre relat que també és igualment cert i més ponderat.

Amagar una part del relat per exagerar-ne una altra, no ens servirà per veure la realitat tal com és. I això no ens fa cap favor als qui veiem els Jocs d'hivern com una bona cosa per al Pirineu, com tampoc els fa cap favor als detractors del projecte d'organitzar uns JJOO al Pirineu.